

Okul Türüne Göre Lise Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersi Sportmenlik Davranışlarının İncelenmesi: Batman İli Örneği.

M. Enes Işıkgöz, Remziye Eşin, Merve Başaran

Bu çalışmanın amacı okul türüne göre lise öğrencilerinin beden eğitimi dersi sportmenlik davranışlarının incelenmesidir. Araştırmanın çalışma grubunu 2018-2019 eğitim öğretim yılı güz döneminde Batman il merkezinden kolayda örnekleme yöntemi ile seçilen altı tür lisede öğrenim gören toplam 376 öğrenci oluşturmaktadır.

Araştırmanın verileri Koç (2013) tarafından geliştirilen “Beden Eğitimi Dersi Sportmenlik Davranışı Ölçeği (BEDSDÖ)” ile toplanmıştır. Ölçek iki faktörden oluşup birinci faktör 11 madde “Uygun Davranışlar Sergileme” (UDS) faktörü (madde 1, 2, 4, 7, 9, 11, 12, 14, 16, 19 ve 21) ikinci faktörü ise ters puanlanan 11 madde “Uygunsuz Davranışlardan Kaçınma” (UDK) faktörü (madde 3, 5, 6, 8, 10, 13, 15, 17, 18, 20 ve 22) olmak üzere toplam 22 maddeden oluşmaktadır. “Sportmenlik Davranışı Ölçeği” 5’li Likert tipinde olup, ölçek maddeleri “(5) Her Zaman, (4) Çok Sık, (3) Ara Sıra, (2) Nadiren ve (1) Hiçbir Zaman” şeklinde derecelendirilmiştir. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 22 ve en yüksek puan 110’ dur. Faktör 1 ve Faktör 2 den ayrı ayrı olarak alınabilecek puanlar en düşük 11 ve en yüksek 55’ tir. Ölçekten alınan puanlar arttıkça öğrencilerin sportmenlik düzeylerinin daha iyi olduğu anlaşılmaktadır. Ölçeğin hesaplanan Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı, 82’ dir.

Araştırma bulgularından, okul türüne göre öğrencilerin beden eğitimi dersi sportmenlik davranışları, “uygun davranışları sergileme” faktöründe anlamlı olarak değişmezken ($F=1,620$; $p>0,05$), “uygunsuz davranışlardan kaçınma” faktörü ve toplam sportmenlik davranışlarında anlamlı olarak değişmektedir ($F=3,321$; $p<0,05$). Öğrencilerin sportmenlik davranışları cinsiyet ve sınıf değişkenine göre anlamlı olarak değişmezken, lisanslı sporcu olup olmama değişkenine göre sadece “uygun davranışları sergileme” faktöründe ($t=2,072$; $p<0,05$) lisanslı sporcu olan öğrenciler lehine anlamlı olarak değişmektedir. Doğal olarak lisanslı sporcuların sportmenlik davranışları daha çok sergiledikleri söylenebilir.

Sonuç olarak okul türü değişkenine göre lise öğrencilerinin sportmenlik davranışları “uygunsuz davranışlardan kaçınma” faktöründe, lisanslı sporcu olup olmama değişkeninde ise “uygun davranışları sergileme” faktöründe öğrencilerin sportmenlik davranışları anlamlı olarak değişmektedir.

Anahtar Kelimeler: Beden Eğitimi, Sportmenlik Davranışı, Öğrenci, Lise